Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [*JÁN MAZÁK*] SECINĀJUMI,
sniegti 2012. gada 27. martā [1]

Apvienotās lietas C-553/10 P un C-554/10 P

Eiropas Komisija (C-553/10 P),
Lagardère SCA (C-554/10 P)
pret

Éditions Odile Jacob SAS

Apelācija — Konkurence — Koncentrācija — Frankofona izdevējdarbība — Lēmuma, ar kuru Wendel Investissement ir akceptēta kā pārdodamo aktīvu pircējs, atcelšana — Pilnvarotās personas neatkarības neesamības nozīme — Faktu nepareiza interpretācija — Pienākuma norādīt pamatojumu neizpilde

1. Šīs apelācijas sūdzības iesniedza Komisija (lieta C-553/10 P) un *Lagardère SCA* (lieta C-554/10 P) par Vispārējās tiesas spriedumu lietā *Éditions Odile Jacob*/Komisija [2]. Komisija un *Lagardère* lūdz Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl ar to ir atcelts Komisijas 2004. gada 30. jūlija Lēmums D(2004) 203365, ar kuru *Wendel Investissement SA* (turpmāk tekstā – "*Wendel*") akceptēta par pārdodamo aktīvu pircēju (turpmāk tekstā – "akceptēšanas lēmums") saskaņā ar Komisijas 2004. gada 7. janvāra Lēmumu 2004/422/EK (turpmāk tekstā – "atļaujas lēmums ar nosacījumiem"), ar kuru koncentrācija atzīta par saderīgu ar kopējo tirgu un EEZ līgumu [3].

2. Ir redzams, ka tas bija pirmais atcelšanas gadījums Komisijas lēmumam, ar kuru akceptēts pārdodamo aktīvu pircējs saskaņā ar saistībām apvienošanās procedūrā. Vispārējā tiesa atcēla akceptēšanas lēmumu sakarā ar iespējamu pilnvarotās personas neatkarības neesamību. Pirmkārt, es norādīšu, ka saistību izmantošana, lai apstiprinātu apvienošanās, ir Komisijas lēmumu prakses galvenais aspekts, un, otrkārt, ka uzraudzības pilnvarotajām personām ir būtiska nozīme, lai garantētu saistību veiksmīgu izpildīšanu [4].

I – Tiesvedības priekšvēsture

3. Šo apelācijas sūdzību samērā sarežģītie faktiskie apstākļi ir izklāstīti pārsūdzētā sprieduma 1.–47. punktā. Es izklāstīšu minimālu daudzumu dažu nozīmīgu faktu, bet saistībā ar detalizētāku informāciju vienīgi norādīšu uz iepriekš minēto daļu no pārsūdzētā sprieduma, kuru nav nepieciešams šeit izklāstīti gari.

1 — Oriģinālvaloda – angļu.

2 — Spriedums lietā T-452/04 (Krājums, II-4713. lpp.; turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums").

3 — Lieta COMP/M.2978 – *Lagardère/Natexis/VUP* (OV 2004, L 125, 54. lpp.).

4 — Piemēram, skat. Hoehn, T., 'Merger remedies control – The role of the monitoring trustee in remedy cases', Concurrences No 2–2007 (*Doctrines/Concentrations françaises: Suivi des engagements*), 37.–38. lpp. (bet arī 29.–36. lpp.), un De Valois Turk, M., *The EC's revised Remedies Notice – the Trustee's Perspective*, ECLR 2009, 30(7), 332.–339. lpp. Skat. arī Idot, L., *Concentration et contrôle des engagements*, Commentaires, Europe – Revue mensuelle LexisNexis Jurisclasseur – 2010. gada novembris, 25.–26. lpp.

4. Ar Komisijas 2004. gada 7. janvāra atļaujas lēmumu ar nosacījumiem tika akceptēta koncentrācija, kura ļāva *Lagardère SCA* (turpmāk tekstā – "*Lagardère*") uzņemties kontroli pār noteiktiem *Vivendi Universal Publishing SA* (turpmāk tekstā – "*VUP*")[5], kura kļuva par *Editis*, aktīviem, ja tiek ievērotas vairākas saistības. Paziņotā koncentrācija apvieno divu lielāko sabiedrību, *Hachette* un *VUP*, darbības Francijas izdevējdarbības tirgū. Šīs arī ir vienīgās divas sabiedrības, kas šajā tirgū ir spējīgas autonomi nodrošināt savu attīstību tiktāl, ciktāl papildus publicēšanai tām ir pilna komercializēšanas darbība (aprite un izplatīšana) un populāru grāmatu kolekcijas. Tādēļ Komisija identificēja problēmas, kas saistītas ar dominējošu stāvokļu izveidošanu un nostiprināšanu 12 tirgos. Līdz ar to paziņotāja, *Lagardère*, piedāvāja risinājumus: tā apņēmās pārdot *Editis* aktīvus (turpmāk tekstā – "pārdotie aktīvi"), izņemot noteiktus aktīvus.

5. 2004. gada 7. janvāra atļaujas lēmuma ar nosacījumiem II pielikumā ir noteikti *Editis* aktīvu daļas pārdošanas nosacījumi. Konkrētāk, *Lagardère* saistību 10. punktā ir nosacījumi, kuri ir jāizpilda neatkarīgam pircējam vai pircējiem, kurus izvēlas paziņojošā puse. Toties 14. punktā ir norādīts, ka pircēja vai pircēju izvēle ir pakļauta Komisijas akceptam. *Lagardère* organizētās pārdošanas gaitā izdevniecība *Éditions Odile Jacob SAS* (turpmāk tekstā – "*Odile Jacob*") pauda savu interesi pārņemt *Editis* pārdodamos aktīvus. Tomēr beigu beigās *Lagardère* lūdza Komisiju akceptēt *Wendel* kā šo aktīvu pircēju.

6. 2004. gada 5. februārī Komisija i) apstiprināja *A.K.* par atdalāmā uzņēmuma pārvaldnieku un apstiprināja tā pienākumu izklāsta projektu, kurš iesniegts 2004. gada 30. janvārī; un ii) apstiprināja revīzijas firmu *S.*, kuru pārstāv prezidents *B.*, par pilnvaroto un apstiprināja tā mandāta projektu, kas iesniegts 2004. gada 30. janvārī (turpmāk tekstā – "lēmums par pilnvaroto personu"). 2004. gada 9. februārī *Lagardère* iecēla firmu *S.* par pilnvaroto personu. 2004. gada 5. jūlijā firma *S.* iesniedza Komisijai tās kopsavilkuma ziņojumu ar secinājumu, ka *Wendel* potenciālā iegādāšanās ir saderīga ar akceptēšanas kritēriju, kas ir noteikts *Lagardère* saistību 10. punktā. 2004. gada 30. jūlijā Komisija ar atļaušanas lēmumu akceptēja *Wendel* kā pārdodamo aktīvu pircēju saskaņā ar saistību 14. punktu, kuras pievienotas 2004. gada 7. janvāra atļaušanas lēmumam ar nosacījumiem.

II – Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

7. *Odile Jacob* cēla prasību atcelt atļaušanas lēmumu Vispārējā tiesā un izvirzīja četrus pamatus, apgalvojot, ka Komisija i) nav izpildījusi savus pienākumus uzraudzīt pārdodamo aktīvu potenciālo pircēju izvēli; ii) ir apstiprinājusi *Wendel*, pamatojoties uz ziņojumu, kuru sagatavojusi pilnvarotā persona, kas nav neatkarīga no *Editis*, *Lagardère* un *Wendel*; iii) nav sniegusi pamatojumu, un iv) ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, vai *Wendel* potenciālā iegādāšanās atbilst nosacījumiem, kas nosaka pārdodamo aktīvu pircēja akceptēšanu, kā tas ir izklāstīts *Lagardère* saistību 10. punkta b) apakšpunktā.

5 — Konkrētāk, tā bija *Vivendi Universal SA* (turpmāk tekstā – "*VU*"), kas nolēma pārdot izdevējdarbības aktīvus (turpmāk tekstā – "pārņemamie aktīvi"), kas piederēja Eiropā tās meitassabiedrībai *VUP*. *Lagardère* pauda savu interesi iegādāties attiecīgos aktīvus. Tomēr *VU* vēlējās to ātri pārdot un ātri saņemt maksājumu; taču kļuva acīmredzams, ka to nevarēja izdarīt, jo bija nepieciešams saņemt iepriekšēju pārdošanas atļauju no kompetentajām konkurences iestādēm. Tādēļ *Lagardère* lūdza *Natexis Banques Populaires SA* (turpmāk tekstā – "*NBP*") rīkoties tās vietā un ar meitas sabiedrības, kas izveidota šajā sakarā, starpniecību iegādāties pārņemamos aktīvos no *VUP*, paturēt to īpašumā uz laiku un pārdot tos *Lagardère*, tiklīdz tā būs saņēmusi atļauju šādai iegādei. Pēc tam *Investima 10 SAS* (turpmāk tekstā – "*Investima 10*"), kura pilnībā pieder *Ecrinvest 4 SA* (turpmāk tekstā – "*Ecrinvest 4*"), kura savukārt pilnībā pieder *Segex Sarl* (turpmāk tekstā – "*Segex*"), kuru pilnībā kontrolē *NBP*, sniedza *VUP* formālu apņemšanos iegādāties pārņemamos aktīvus. Tajā pašā dienā *Segex* un *Ecrinvest 4* noslēdza pirkuma līgumu ar *Lagardère*, kas pēdējai minētajai sabiedrībai ļāva ar *Ecrinvest 4* starpniecību iegādāties visas kapitāla daļas *Investima 10*.

8. Atbildot uz ceturto pamatu, Vispārējā tiesa norādīja, ka 2002. gada 20. decembrī *B.*, revīzijas firmas *S.* prezidents, tika iecelts par valdes locekli *Investima 10*, kurai pieder pārņemamie aktīvi kā neatkarīgajai trešajai personai[6]. Vispārējā tiesa papildus tam norāda, ka 2004. gada 9. februārī *Lagardère* iecēla to pašu firmu *S.* par pilnvaroto personu saskaņā ar 2004. gada 7. janvāra lēmuma II pielikumā izklāstīto saistību 21. punkta g) apakšpunktu, "lai nodrošinātu, ka [*Lagardère*] apmierinoši izpilda savas saistības", nodod pārdotos aktīvus, un šajā sakarā saņem no *Lagardère* atlīdzību. Tādēļ firma *S.* bija iecelta par pilnvaroto saskaņā ar *Lagardère* saistību 15. punktu un tās prezidents *B.* veica pienākumus, kas saistīti ar šo uzdevumu, kaut gan šī pati persona bija valdes loceklis *Investima 10*, kura vēlāk kļuva par *Editis*. Turklāt no 2004. gada 9. februāra, datuma, kad firma *S.* tika iecelta, līdz 2004. gada 25. martam, datumam, kad *Editis* tika pārveidota par vienkāršotu akciju sabiedrību (*société par actions simplifiée*, turpmāk tekstā – "*SAS*"), *B.* vienlaicīgi veica *Editis* valdes locekļa pienākumus un pilnvarotā pienākumus.

9. Šajā ziņā Vispārējā tiesa uzskatīja[7], ka var rasties jautājumi par *B.* neitralitāti, kura tam ir jāīsteno, pildot savu pienākumus kā pilnvarotajai personai. Līdz ar to Vispārējā tiesa nosprieda, ka tas, ka *B.* pilda valdes locekļa pienākumus, vairs neļauj viņam pilnībā neatkarīgi īstenot savus pienākumus kā neatkarīgai pilnvarotai personai. Vispārējā tiesa norādīja, ka ziņojumu, kurā tiek izvērtēta *Wendel* kā pārdodamo aktīvu potenciālā pircēja – kurš tika nosūtīts Komisijai – tādējādi bija sastādījusi pilnvarotā persona, kura neatbilst *Editis* neatkarības kritērijiem. Turklāt no atļaušanas lēmuma 6. punkta ir acīmredzams, ka šis lēmums ir it īpaši balstīts uz pilnvarotās personas ziņojuma, kuram, pēc Vispārējās tiesas domām, bija noteicoša ietekme attiecībā uz šo lēmumu. Vispārējā tiesa secināja, ka pilnvarotās personas neatkarības neesamība ir prettiesiska, līdz ar to atļaušanas lēmums ir prettiesisks. Tādēļ šis lēmums bija jāatceļ un nav nepieciešams izvērtēt pārējos pamatus, kurus *Odile Jacob* ir iesniegusi savu atcelšanas prasījumu pamatošanai.

III – Apelācijas sūdzības

10. Komisija lietā C-553/10 P savas apelācijas sūdzības pamatošanai izvirza trīs pamatus. *Lagardère* atbalsta Komisijas apelācijas sūdzību un tajā izvirzītos argumentus. Lietā C-554/10 P *Lagardère* izvirza divus pamatus savas apelācijas sūdzības pamatošanai. Tāpat Komisija būtībā atbalsta *Lagardère* apelācijas sūdzību, apgalvojot, ka tajā izvirzītie argumenti ir ļoti līdzīgi tās argumentiem iepriekš minētajā lietā. Izņemot pirmo apelācijas sūdzības pamatu lietā C-554/10 P par pamatu par prettiesiskumu – kuru es apskatīšu atsevišķi šo secinājumu A daļā –, es uzskatu, ka abas apelācijas sūdzības un tajās izvirzītie pamati ir tik līdzīgi, viens otru papildinoši, ka tie ir jāapskata kopā (B daļā).

A – *Lieta C-554/10 P (pirmais apelācijas sūdzības pamats par prettiesiskumu)*

11. Lietā C-554/10 P ar savu pirmo apelācijas sūdzības pamatu *Lagardère* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, izmantojot iebildi par lēmuma par pilnvarotās personas apstiprināšanu prettiesiskumu, lai pamatotu atļaušanas lēmuma atcelšanu. *Lagardère* apgalvo, ka ir atšķirība starp pamatu par neatkarību un pamatu saistībā ar atļaušanas lēmuma spēkā esamību. Tā apgalvo, ka tas, ka *Odile Jacob* laikā nevērsās pret pilnvarotās personas lēmumu, nozīmē, ka tā vairs pēc tam nevar apstrīdēt pilnvarotās personas lēmumu, ja tas ir kļuvis galīgs.

6 — Līguma kas parakstīts 2002. gada 19. decembrī starp *Ecrinvest 4* un firmu *S.*, pirmajā apakšpunktā ir paredzēts, ka *B.* kā sabiedrības pilnvarotais rīkosies *Investima 10* un pārņemamo aktīvu interesēs un, konkrētāk, lai saglabātu to dzīvotspēju, to ekonomisko vērtību un to konkurētspēju.

7 — Skat. šo secinājumu 21.–24. punktu, kurā es citēju dažus no pārsūdzētā sprieduma izvilkumiem.

12. *Lagardère* norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot par pamatojumu atļaušanas lēmumu atcelšanai to, ka pilnvarotās personas nominēšana ir prettiesiska, jo tika prezumēts, ka tās pārstāvis ir atkarīgs no *Editis*, un ka šīs prettiesiskums ir tāds, kas izraisa atļaušanas lēmuma prettiesiskumu. *Lagardère* uzskata, ka no pastāvīgās judikatūras [8] izriet, ka nevar prasības atcelt tiesību aktu ietvaros, kas vērsta pret lēmumu, izņēmuma kārtā celt prasību par tāda paša agrāk pieņemta tiesību akta prettiesiskumu, ja tie varēja tieši lūgt šī tiesību akta atcelšanu. To atļaujot, tiktu padarīts par iespējamu netieši apstrīdēt agrākus lēmumus, kuri netika apstrīdēti termiņā, kas paredzēts prasības celšanai LESD 263. pantā, tādējādi apejot ierobežojumu laikā. Ar Vispārējās tiesas argumentāciju būtībā tiek apstrīdēta pilnvarotās personas nominēšana – kas ir atsevišķs lēmums – ar pamatu par prettiesiskumu attiecībā pret atļaušanas lēmumu. Vispārējā tiesa nav tieši apstrīdējusi pamatojumu, saskaņā ar kuru tika pieņemts akceptēšanas lēmums, bet pamatojumu, saskaņā ar kuru tika nominēta pilnvarotā persona pirms atļaušanas lēmuma.

13. Pilnvarotās personas lēmums tika paziņots pusēm 2005. gada 15. februārī, datumā, no kura tika nelabvēlīgi ietekmēta *Odile Jacob* un kurā tas kļuva par apstrīdamu tiesību aktu LESD 263. panta nozīmē. Tādēļ tas būtu bijis jāapstrīd noteiktos termiņos ar atsevišķu prasību no prasības, kas celta pret atļaušanas lēmumu. Līdz ar to Vispārējā tiesa nevarēja pamatoti balstīties uz pilnvarotās personas nominēšanas prettiesiskumu, lai atceltu galīgo atļaušanas lēmumu.

14. *Wendel* pilnībā atbalsta *Lagardère* argumentu. Taču Komisija to neatbalsta.

15. Tiesas sēdē pēc tieša jautājuma, ko uzdeva Tiesa, Komisija atzina, ka tā savā iestāšanās rakstā izvēlējās formāli neatbalstīt šo *Lagardère* apelācijas sūdzības pamatu. Komisija uzskata, ka viens no priekšnoteikumiem *Lagardère* izvirzītās judikatūras piemērošanai ir tas, ka prasītājai pirmajā instancē, proti, *Odile Jacob*, būtu varējusi būt juridiska interese celt prasību par pilnvarotās personas lēmumu un tādējādi tā būtu varējusi celt pieņemamu prasību pret šādu lēmumu. Komisija atzina, ka tā nav pārliecināta, vai *Odile Jacob* patiešām bija šāda juridiska interese prasības celšanā; līdz ar to Komisija nolēma atstāt šo jautājumu Tiesas ziņā.

16. Manuprāt, ir pietiekami norādīt, ka pilnvarotās personas lēmums *nebūtu* jāuzskata par izolētu lēmumu, bet par daļu no aktu virknes, kuru rezultātā tika pieņemts atļaušanas lēmums, ar kuru *Wendel* tika apstiprināta par pārdodamo aktīvu pircēju. Patiešām no judikatūras [9] izriet, ka kompleksu procedūru, kuras veido vairāki neatkarīgi akti, jomā nevar tikt pieprasīts, lai attiecīgās personas celtu tik prasības, cik ir aktu, kas tās nelabvēlīgi ietekmē. Turklāt prasības pieteikums, kas ir tieši vērsts pret pasākumu, kurš ir viens no vairākiem pasākumiem, kuri veido vienu veselu, ir arī jāuzskata par vērstu, tiktāl, ciktāl nepieciešams, pret citiem. Šajā ziņā prasība, kas formāli celta pret aktu, kurš ir daļa no aktu virknes, kuri veido vienu veselu, ir arī jāuzskata par celtu, ciktāl nepieciešams, pret citiem.

17. Katrā ziņā pilnvarotās personas lēmums tika paziņots *Odile Jacob* pēc tās pieprasījuma vienīgi 2005. gada 17. februārī, kaut gan tā bija cēlusi prasību atcelt atļaušanas lēmumu, ar kuru *Wendel* akceptēta par pircēju, 2004. gada 8. novembrī. Ar šo prasību *Odile Jacob* jau apstrīdēja pilnvarotās personas akceptēšanas nosacījumus un tās sekas attiecībā uz atļaušanas lēmuma spēkā esamību, ar kuru *Wendel* tika akceptēta par pircēju. Tādēļ būtu pilnībā bezjēdzīgi un nevajadzīgi celt papildu prasību, ja saskaņā ar judikatūru [10] *Odile Jacob* katrā ziņā bija tiesīga apgalvot agrāka akta prettiesiskumu (pilnvarotās personas lēmums) ar prasību, kas tieši vērsta pret vēlāku aktu (atļaušanas lēmums), ar kuru tā tieši un nelabvēlīgi ir skarta.

8 — Konkrētāk, 1995. gada 29. jūnija spriedums lietā C-135/93 Spānija/Komisija (*Recueil*, I-1651. lpp.), 1984. gada 16. februāra spriedums lietā 76/83 *Boël and Fabrique de fer de Maubeuge*/Komisija (*Recueil*, 859. lpp.) un 1983. gada 19. oktobra spriedums lietā 265/82 *Usinor*/Komisija (*Recueil*, 3105. lpp.).

9 — Skat. arī 1967. gada 2. marta spriedumu apvienotajās lietās 25/65 un 26/65 *Simet and Feram*/Augstā iestāde (*Recueil*, 39. lpp., 39. punkts) un 1965. gada 31. marta spriedumu apvienotajās lietās 12/64 un 29/64 *Ley*/Komisija (*Recueil*, 143. lpp., 14. punkts).

10 — 1965. gada 7. aprīļa spriedums lietā 35/64 *Alfieri*/Parlaments (*Recueil*, 337. lpp.) un 1965. gada 14. jūlija spriedums apvienotajās lietās 18/64 un 19/64 *Alvino* u.c./Komisija (*Recueil*, 971. lpp.).

18. Līdz ar to *Lagardère* pirmais apelācijas sūdzības pamats lietā C-554/10 P ir jānoraida.

B – *Lieta C-553/10 P un lieta C-554/10 P (apelācijas sūdzības otrais pamats par pamatojumu atļaušanas lēmuma atcelšanai)*

1) Lieta C-553/10 P (pirmais apelācijas sūdzības pamats par to, ka nav tikušas izvērtētas sekas iespējamajai pilnvarotās personas neatkarības neesamībai *vis-à-vis Editis* saistībā ar pilnvarotās personas pienākumiem attiecībā pret *Wendel*) un lieta C-554/10 P (otrā apelācijas sūdzības pamata pirmā un ceturtā daļa)

19. Komisija ar savu pirmo apelācijas sūdzības pamatu un *Lagardère* ar savu otro apelācijas sūdzības pamatu (pirmo un ceturto daļu) būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, neizvērtējot sekas iespējamajai pilnvarotās personas neatkarības neesamībai *vis-à-vis Editis* saistībā ar pilnvarotās personas pienākumiem *attiecībā pret Wendel*.

20. Vispirms apskatīsim atbilstošos punktus no pārsūdzētā sprieduma. Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka, "[*B.*] būdams *Investima 10*, kas pa to laiku bija kļuvusi par *Editis*, valdes loceklis *S.* biroja, kura priekšsēdētājs viņš bija, iecelšanas par pilnvaroto personu datumā un pēc tam īstenojot valdes locekļa funkcijas vienlaikus ar pilnvarotās personas uzdevumu, kuru tam bija uzticējis *S.* birojs, *B.* attiecībā pret *Editis* bija raksturīga atkarība, kura varēja radīt šaubas par neitralitāti, kādu tam būtu bijis jāizrāda, pildot šo uzdevumu" (pārsūdzētā sprieduma 94. punkts).

21. Vispārējā tiesa secināja, ka "*B.* no 2002. gada 20. decembra līdz 2004. gada 25. martam *Investima 10*, kas vēlāk kļuvusi par *Editis*, kuru interesēs viņš ir apņēmies rīkoties tā sabiedrības pilnvarojuma ietvaros atbilstoši "pārvaldes kā rūpīga saimnieka pārvaldes principiem", valdes struktūrvienības locekļa funkciju īstenošana vairs neļāva nodrošināt pilnīgi neatkarīgu neatkarīgas pilnvarotās personas, kas norādīta *Lagardère* saistību 15. punktā, pienākumu izpildi" (pārsūdzētā sprieduma 104.–106. punkts).

22. Tādēļ Vispārējā tiesa nosprieda, ka "*Wendel* kandidatūras tālākpārdoto aktīvu pārpirkšanai novērtējuma ziņojumu, ņemot vērā kuru ir pieņemts [atļaušanas] lēmums, izstrādāja pilnvarotā persona, kura attiecībā pret *Editis* neatbilda neatkarības nosacījumam, kas prasīts *Lagardère* saistību, kas noteiktas 2004. gada 7. janvāra lēmuma II pielikumā, 15. punktā" (pārsūdzētā sprieduma 107. punkts).

23. Vispārējā tiesa piebilda, ka "attiecībā uz ziņojuma ietekmi uz [atļaušanas] lēmuma saturu jāatgādina, ka *S.* birojam kā pilnvarotajai personai, kā izriet no šī lēmuma 5. punkta, tika lūgts Komisijai iesniegt ziņojumu, kurā būtu novērtēta *Wendel* kā tālākpārdoto aktīvu iegādātāja kandidatūra, ņemot vērā *Lagardère* saistību, kas pievienotas 2004. gada 7. janvāra lēmumam, 10. punktā paredzētos apstiprināšanas kritērijus" (pārsūdzētā sprieduma 108. punkts).

24. Pirmkārt, es uzskatu, ka Tiesai nav apelācijas tiesvedībā jāizskata Vispārējās tiesas analīze par pilnvarotās personas neatkarības neesamību šajā lietā.

25. Pēc tam *Odile Jacob* apgalvo, ka Vispārējā tiesa nebūtu jākritizē par to, ka tā ir norādījusi uz Francijas tiesību aktiem, konkrētāk, tās Komerckodeksu, lai pārbaudītu, vai tas, ka *Editis* valdes loceklis veic pilnvarotās personas funkcijas, atbilst neatkarības kritērijam attiecībā pret šo sabiedrību, ciktāl tā ir vienīgi *lex societatis* un principa, saskaņā ar kuru tiek noteikti sabiedrībai piemērojamie tiesību akti, piemērošana saskaņā ar starptautisko privāto tiesību principiem, tostarp ieskaitot "Roma I"

regulu [11]. Lai kā arī būtu, es uzskatu, ka šajā apelācijas sūdzībā ir jāatbild uz jautājumu, vai pilnvarotā persona un, konkrētāk, tās neatkarības nosacījums ir valsts tiesību vai Eiropas tiesību jēdziens. Es uzskatu, ka atbilde ir pēdējais variants, ciktāl pilnvarotās personas neatkarības nosacījums – kā tas ir noteikts 2004. gada 7. janvāra lēmuma II pielikumā ietverto saistību 15. punktā – ir jāinterpretē un jāizvērtē vienveidīgi visā Eiropas Savienībā.

26. Tādēļ es piekrītu *Wendel* un Komisijai, ka, lai spriestu par neatkarības nosacījumu, Vispārējai tiesai būtu bijis tā vietā jābalstās uz kritēriju, kas noteikts 2001. gada paziņojumā par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem [12] un Komisijas 2003. gada Labas prakses pamatnostādnēs: Paraugteksti atsavināšanas saistībām un pilnvarotās personas mandātm (*Best Practice Guidelines: Model Texts for Divestiture Commitments and the Trustee Mandate*) [13]. Patiešām, pilnvarotās personas neatkarība *vis-à-vis* pārņemamo uzņēmumu, proti, *Editis*, netiek prasīta Labās prakses pamatnostādnēs atsavināšanas saistībās apvienošanās lietās (skat. 40. punktu), ne pašos paraugtekstos – Standarta paraugā atsavināšanas saistībām un Standarta paraugā pilnvarotās personas mandātiem (skat. attiecīgi 17. un 20. punktu). Visbeidzot, Standarta paraugā pilnvarotās personas mandātiem, ko ir publicējusi Komisija, ir tieši akceptēts, ka pilnvarotā persona var būt pārņemamā uzņēmuma valdes loceklis, ja tas ir nepieciešams tā uzdevumu veikšanai. Labas prakses pamatnostādnēs arī ir skaidri secināts, ka uzraudzības pilnvarotā persona un atsavināšanas pilnvarotā persona var būt viena un tā pati persona (skat. 35. punktu); patiešām tam bieži vien var būt jēga ne vienīgi zināšanu dēļ, kas jau ir uzraudzības pilnvarotajai personai.

27. Pēc tam ir jāatgādina, ka Komisija pirmajā instancē bija norādījusi, ka arguments par neatkarības neesamību nav pamatots, ciktāl *Odile Jacob* nav pierādījusi, ka potenciālais pārkāpums ir izraisījis to, ka pilnvarotā persona ir sastādījusi ziņojumu, kas nav objektīvs un tādējādi var maldināt Komisiju saistībā ar tās atļaušanas lēmumu.

28. Pārsūdzētā sprieduma 80. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi iepriekš minēto argumentu, taču vispār nav uz to atbildējusi un nav izvērtējusi šo jautājumu.

29. Vispārējā tiesa 107. punktā vienīgi secināja, ka pilnvarotā persona "attiecībā pret *Editis* neatbilda neatkarības nosacījumam". Minētajā tiesvedībā Vispārējā tiesa neizvērtēja, kā neatkarības trūkums varēja ietekmēt pilnvarotās personas vērtējumu par *Wendel* kā *Editis* aktīvu pircējas īpašībām – šis vērtējums bija atļaušanas lēmuma priekšmets – un līdz ar to būt pamatā ziņojumam, kas nav objektīvs un var maldināt Komisiju.

30. Līdz ar to es piekrītu Komisijai, ka – papildus tam, ka Vispārējā tiesa netika izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu – tā ir pārkāpusi judikatūru, saskaņā ar kuru personas, kas ir atbildīga par kandidāta [14] novērtēšanu, neatkarības neesamībai nav juridiskas nozīmes, ja vien netiek pierādīts, ka šī persona ņēma vērā vērtējumā intereses, kas nav tās, kas ir saistītas ar tās uzdevumu pienācīgu izpildi [15].

11 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV 2008, L 177, 6. lpp.).

12 — Paziņojums par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas pieņemami saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 4064/89 un saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 447/98 (OV 2001, C 68, 3. lpp., 56. punkts; turpmāk tekstā – "2001. gada paziņojums par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem"). Padomes 1989. gada 21. decembra Regula (EEK) Nr. 4064/89 par uzņēmumu koncentrācijas kontroli (labojumi OV 1990, L 257, 13. lpp.), kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1997. gada 30. jūnija Regulu (EK) Nr. 1310/97 (OV 1997, L 180, 1. lpp.).

13 — Publicēts Komisijas mājaslapā: http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/note.pdf, 17. punkts. Skat. arī vispārējo mājaslapu: http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/divestiture.html.

14 — Neredzu nekādu iemeslu, kādēļ būtu jānošķir privātpersona no juridiskas personas.

15 — Skat. arī 2002. gada 11. septembra spriedumu lietā T-89/01 *Willeme*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-153. un II-803. lpp., 72. punkts) un 2005. gada 3. februāra spriedumu lietā T-137/03 *Mancini*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-7. un II-27. lpp., 36. punkts).

31. Tādēļ Vispārējā tiesa neizvērtēja, vai tas, ka pilnvarotā persona nebija pietiekami neatkarīga no *Editis*, varēja ietekmēt pilnvarotās personas ziņojuma saturu un *Wendel* kā pircējas izvērtējumu. No tā izriet, ka Vispārējā tiesa akceptēja pamatu, kurš ir neefektīvs, lai atceltu attiecīgo lēmumu.

32. Es uzskatu, ka, pat ja būtu pierādīts, ka pilnvarotā persona nebija pietiekami neatkarīga, tomēr Vispārējai tiesai katrā ziņā bija *in concreto* jāizvērtē, kādā ziņā šī neatkarības neesamība varēja ietekmēt pilnvarotās personas spēju izvērtēt *Wendel* kandidatūru saistībā ar akceptēšanas kritērijiem, kas norādīti *Lagardère* saistību 10. punktā.

33. *Odile Jacob* izvirza argumentus, kas būtībā ir balstīti uz revidentu un grāmatvežu definīciju [16] un Komisijas 2002. gada 16. maija Ieteikumu "Apstiprināto revidentu neatkarība ES – pamatprincipi" [17].

34. Tomēr es uzskatu, ka šie argumenti nav šajā ziņā derīgi. Ir pietiekami norādīt, ka šī argumentācija nav tāda, kas var attaisnot kļūdaino pieeju pārsūdzētajā lēmumā. Tas nemaina to, ka Vispārējai tiesai katrā ziņā bija *in concreto* jāizvērtē neatkarības neesamības sekas attiecībā uz pilnvarotās personas uzdevumu izpildi.

35. Manuprāt, judikatūra saistībā ar Eiropas Savienības ierēdņu pienākumiem, kas noteikti tiesību aktos, ir daudz nozīmīgāka un noderīgāka: profesionālu attiecību pastāvēšana starp ierēdni un trešo personu pati par sevi neapšauba šī ierēdņa neatkarību, un tas tā ir pat gadījumā, ja minētajam ierēdnim ir jāizsakās lietā, kurā minētā trešā persona ir iesaistīta – konkrētāk, ja tam ir jāsniedz savs vērtējums. Tas, ka vienkārši pastāv tīri abstrakts interešu konflikta risks saistībā ar ierēdni, nav pietiekami, lai konstatētu tiesību aktos noteikto pienākumu pārkāpumu, ja nav "konkrēta faktiska apstākļa, lai pamatotu secinājumu, ka izvērtētājs ar specifisku rīcību ir pārkāpis objektivitātes un godīguma pienākumu, kuri tam ir jāpilda" [18].

36. Kā to norādīja *Lagardère*, šāds vērtējums – lai *in concreto* noteiktu, vai neatkarības neesamība varēja ietekmēt pilnvarotās personas spēju izvērtēt *Wendel* kandidatūru – bija arī nepieciešams, ņemot vērā judikatūru, saskaņā ar kuru lēmums var tikt atcelts, vienīgi ja tiek pierādīts, ka, nepastāvot minētajiem pārkāpumiem, lēmums būtu bijis citādāks. Citiem vārdiem sakot, pat ja būtu bijis pierādīts, ka pilnvarotā persona netika pienācīgi iecelta, Vispārējai būtu bijis jāpierāda, ka, neesot šim pārkāpumam , atļaušanas lēmums būtu bijis ar citu saturu [19]. Piemēram, spriedumā lietā *HFB* u.c./Komisija [20] Vispārējā tiesa nosprieda, ka pieņēmums, ka Komisijas ierēdņi ir atbildīgi, pārkāpjot tiesību normas, kas nosaka pienākumu saglabāt dienesta pienākumu, sakarā ar konfidenciālas informācijas, kura tiek izmantota administratīvajā procedūrā, kas sākta par ES konkurences noteikumu pārkāpumu, noplūdi, nekādā veidā neietekmētu lēmuma tiesiskumu, jo *nav pierādīts, ka lēmums nebūtu faktiski ticis pieņemts vai tas būtu bijis citādāks*, ja apstrīdētie ziņojumi nebūtu bijuši izplatīti. Ir

16 — Padomes 1984. gada 10. aprīļa Astotā direktīva 84/253/EEK, kas pamatojas uz [EKL] 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz personu apstiprināšanu grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju veikšanai (OV 1984, L 126, 20. lpp.), kas atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 17. maija Direktīvu 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un 83/349/EEK [..] (OV 2006, L 157, 87. lpp.). *Odile Jacob* apgalvo, ka Astotajā direktīvā dalībvalstu ziņā ir atstāts noteikt šo personu neatkarības kritērijus.

17 — (OV 2002, L 191, 22. lpp.). *Odile Jacob* norāda, ka šajā ieteikumā ir norādītas atšķirības, kas pastāv dalībvalstu tiesību aktos, un ka neatkarība ir jāizvērtē "pēc būtības un formas". Turklāt tajā ir norādīts, ka jebkādu finanšu, komerciālas, darba vai citu attiecību pastāvēšana starp apstiprinātu revidentu un tā klientu var nelabvēlīgi ietekmēt apstiprinātā revidenta neatkarību un ka vadības struktūras pozīcijas akceptēšanas vienībā ir jāaizliedz.

18 — 2005. gada 12. jūlija spriedums lietā T-157/04 *De Bry*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-199. un II-901. lpp., 36.–38. punkts).

19 — Šajā sakarā skat. 1980. gada 10. jūlija spriedumu lietā 30/78 *Distillers Company*/Komisija (*Recueil*, 2229. lpp., 26. punkts), 1980. gada 29. oktobra spriedumu apvienotajās lietās no 209/78 līdz 215/78 un 218/78 *van Landewyck* u.c./Komisija (*Recueil*, 3125. lpp., 47. punkts), 1990. gada 21. marta spriedumu lietā C-142/87 Beļģija/Komisija ("Tubemeuse") (*Recueil*, I-959. lpp., 48. punkts), 2003. gada 2. oktobra spriedumu lietā C-194/99 P *Thyssen Stahl*/Komisija (*Recueil*, I-10821. lpp., 31. punkts), 2007. gada 24. septembra rīkojumu lietā C-405/06 P *Torres*/ITSB un *Bodegas Muga* (Krājums, I-115. lpp., 29. punkts), 2007. gada 25. janvāra spriedumu lietā C-407/04 P *Dalmine*/Komisija (Krājums, I-829. lpp., 70. punkts) un 2009. gada 1. oktobra spriedumu lietā C-141/08 P *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware*/Padome (Krājums, I-9147. lpp., 81. punkts).

20 — Skat. 2002. gada 20. marta spriedumu lietā T-9/99 (*Recueil*, II-1487. lpp., 370. punkts un tajā minētā judikatūra).

acīmredzams, ka šis noteikums ļauj aizsargāt samērīguma principu. Kā norādījusi *Wendel* un Komisija, iepriekš minētais izvērtējums (slīprakstā) ir nepieciešams tiktāl, ciktāl tas ļauj noteikt taisnīgu līdzsvaru starp tiesību noteikumu un procesuālo noteikumu ievērošanu, no vienas puses, un tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzību, no otras puses.

37. Piemēram, valsts atbalsta jomā spriedumā lietā Vācija/Komisija [21], konstatējusi, ka Vācijas tiesības uz aizstāvību (adresāte Komisijas lēmumam, ar kuru valsts atbalsts atzīst par nesaderīgu ar kopējo tirgu) ir pārkāptas, Tiesa secināja, ka pamats par tiesībām uz aizstāvību nav efektīvs, lai atceltu attiecīgo lēmumu tiktāl, ciktāl Vācijas valdība nav spējusi tiesvedībā tiesā norādīt ne uz vienu faktu vai tiesību apstākli, kas, ja tas būtu bijis paziņots Vācijas valdībai, būtu izraisījis to, ka Komisija būtu pieņēmusi atšķirīgu lēmumu. Spriedumā lietā *Schneider Electric*/Komisija [22] Vispārējā tiesa, konstatējusi tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, īstenoja padziļinātu izvērtēšanu par šī pārkāpuma faktisko ietekmi uz lēmumu pirms secinājuma pieņemšanas par to, vai atcelt šo lēmumu. Kā Komisija ir norādījusi, vienīgi pēc tam, kad Vispārējā tiesa nonāca pie secinājuma, ka attiecīgais lēmums varēja būt bijis citādāks – konkrētāk, jo prasītāja būtu varējusi iesniegt piedāvājumus par atsavināšanu, kuri varēja būt izraisījuši to, ka tiek pieņemts akceptējošs lēmumu –, Vispārējā tiesa secināja, ka sakarā ar tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ir jāatceļ lēmums. Visbeidzot, ir judikatūra [23], kurā ir norādīts, ka prasības par tiesību akta atcelšanu ietvaros atsauce uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā ir neiedarbīga un ar to nepietiek, lai pamatotu apstrīdētā lēmuma atcelšanu, ja konkrētās lietas apstākļos tai nav izšķirošas ietekmes uz rezultātu.

38. Apvienošanās gadījumos saskaņā ar spriedumu lietā *Honeywell*/Komisija [24], "ja Komisijas lēmuma rezolutīvā daļa ir balstīta uz vairākiem argumentācijas pīlāriem, no kuriem katrs ir pietiekams, lai pamatotu šo rezolutīvo daļu, šis tiesību akts principā ir noraidāms tikai tad, ja visi šie pīlāri ir nelikumīgi. Tādā gadījumā ar kļūdu vai citu nelikumību, kas ietekmē tikai vienu no pamatojuma pīlāriem, nepietiek, lai pamatotu apskatāmā lēmuma atcelšanu, ja šai kļūdai nevarēja būt izšķiroša ietekme uz iestādes, šī lēmuma autores, pieņemto rezolutīvo daļu. Ja pamatojuma pīlāru, ar ko pietiek, lai pamatotu akta rezolutīvo daļu, prasītājs nav apstrīdējis savā prasībā par akta atcelšanu, šis pīlārs, kā arī akts, kas balstās uz šo pīlāru, līdz ar to jāuzskata par tiesisku un tādējādi pamatotu [..]. Šis noteikums it īpaši attiecas uz lēmumiem par apvienošanos kontrolēšanu." Visbeidzot, Tiesa spriedumā lietā *Falck* un *Acciaierie de Bolzano*/Komisija [25] norādīja, ka "kļūdas tiesību piemērošanā, kas šajā ziņā pieļautas apstrīdētajā lēmumā un pārsūdzētajā spriedumā, nekādā veidā nevar ietekmēt to spēkā esamību. Pat bez šādām kļūdām tiesību piemērošanā apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa saistībā ar attiecīgā atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu būtu bijusi tāda pati un [Vispārējai tiesai] katrā ziņā būtu bijis jāapstiprina šis lēmums šajā sakarā. Līdz ar to ir jānoraida apelācijas sūdzības pamats, ar kuru tiek apgalvota kļūda tiesību piemērošanā attiecībā uz piemērojamā kodeksa izvēli".

39. Iepriekš minētais ir jākontrastē ar pārsūdzēto spriedumu. Kā norādījusi *Wendel*, Vispārējā tiesa vienkārši nav veikusi nepieciešamo vērtējumu. Tā nav pierādījusi, ka saikne starp *Editis* un pilnvarotās personas pārstāvi būtu varējusi ietekmēt *Wendel* kandidatūras izvērtēšanas ziņojuma saturu. Pilnvarotās personas uzdevums bija pārbaudīt, vai *Wendel* ir dzīvotspējīgs tirgus dalībnieks, kas var uzturēt vai attīstīt efektīvu konkurenci un kuram ir ekonomisks stimuls to darīt. Tādēļ *prima facie* ir redzams, ka pilnvarotās personas neatkarības trūkumam nevarēja būt nekādas ietekmes uz tās uzdevumu saistībā ar pārdodamo aktīvu pircējas izvērtēšanu. Turklāt Vispārējās tiesas analīzē par pilnvarotās personas neatkarību acīmredzami nav apskatīts jautājums, vai *Wendel* ir īpašības, kas tai ļauj būt par atbilstošu pircēju.

21 — 2000. gada 5. oktobra spriedums lietā C-288/96 (*Recueil*, I-8237. lpp., 101. un nākamie punkti).

22 — 2002. gada 22. oktobra spriedums lietā T-310/01 (*Recueil*, II-4071. lpp., 457.–460. punkts).

23 — 2007. gada 12. septembra spriedums lietā T-60/05 *Ufex* u.c./Komisija (Krājums, II-3397. lpp., 77. punkts), šajā ziņā skat. 2002. gada 14. maija spriedumu lietā T-126/99 *Graphischer Maschinenbau*/Komisija (*Recueil*, II-2427. lpp., 48. un 49. punkts).

24 — 2005. gada 14. decembra spriedums lietā T-209/01 (Krājums, II-5527.lpp., 48.–50. punkts). Skat. arī 2005. gada 14. decembra spriedumu lietā T-210/01*General Electric*/Komisija (Krājums, II-5575. lpp., 42.–45., 48. un 734. punkts).

25 — 2002. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P (*Recueil*, I-7869, 122. punkts).

40. Komisija ir līdzīgi norādījusi, ka pilnvarotās personas uzdevums ir objektīvi izvērtēt *Editis* aktīvu pircēja, proti, *Wendel*, kuru izvēlējusies *Lagardère*, kapacitāti palielināt šos aktīvus un nodrošināt, ka šie aktīvi var efektīvi konkurēt ar *Lagardère*. Acīmredzami, lai to paveiktu, pilnvarotajai personai bija jāpārliecinās, ka *Editis* aktīvu pircējs ir spējīgs aizsargāt *Editis* intereses. Tādēļ, pat ja saikne ar *Editis* izraisīja to, ka pilnvarotā persona sava uzdevuma ietvaros pārmērīgi ņēma vērā *Editis* intereses – Vispārējā tiesa to nav konstatējusi kā faktu –, tomēr tās uzdevums ietvēra tieši to, ka tā ņēma vērā minētās intereses, lai izvērtētu, vai pircējs tās aizsargās nākotnē. No tā izriet, ka tā uzdevuma izpilde netika ietekmēta šajā lietā, jo saistībā ar tās uzdevumu ziņot par pircēja īpašībām tieši *Editis* interešu ņemšana vērā bija viens no tās uzdevumiem. Protams, šis secinājums būtu bijis citādāks, ja būtu bijusi pierādīta neatkarības neesamība, piemēram, attiecībā pret aktīvu pircēju, proti, *Wendel*.

41. Pārsūdzētā sprieduma 106. punktā Vispārējā tiesa, šķiet, ir netieši noraidījusi šo argumentu, liekot noprast, ka eventuālajai neobjektivitātei attiecībā pret *Editis* būtu bijusi nepieņemamas sekas attiecībā uz pilnvarotās personas neitralitāti attiecībā pret *Lagardère*.

42. Es uzskatu (gluži kā Komisija), ka, šādi rīkojoties, Vispārējā tiesa ir *in abstracto* analizējusi, vai pilnvarotā persona ir izpildījusi neatkarības nosacījumu. Ziņojumu, kas ir labvēlīgs pret *Wendel*, nevar apstrīdēt, pamatojoties uz to, ka pilnvarotā persona bija pārāk nelabvēlīga attiecībā pret *Lagardère*, ņemot vērā, ka *Lagardère* izvēlējās *Wendel* par pircēju un pilnvarotās personas ziņojums bija labvēlīgs attiecībā pret šo uzņēmumu. Turklāt Vispārējā tiesa nekādā veidā nav izvērtējusi, kā attiecībā pret *Wendel* izdots labvēlīgs atzinums – kurā ir norādīts, ka *Wendel* atbilst nosacījumiem, lai to varētu uzskatīt par spējīgu palielināt *Editis* aktīvus – varēja būt ietekmēts. Citiem vārdiem sakot, tā nav izvērtējusi, vai pilnvarotās personas neatkarības trūkums attiecībā pret *Editis* nozīmēja, ka ziņojumā ietvertā analīze par *Wendel* spēju konkurēt ar *Lagardère* nav objektīva un uzticama.

43. No tā izriet, ka pārsūdzētajā spriedumā nav pierādīts, ka šādu iespējamu šaubu par pilnvarotās personas neatkarību pastāvēšanai varēja būt bijusi ietekme *in concreto* attiecībā uz pilnvarotās personas vērtējumu par *Wendel* kandidatūru.

44. Turklāt, kā norādījusi *Lagardère*, ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru [26] lēmums, kura kādi no pamatojumiem ir prettiesiski, var tikt atcelts, ja vien tas nav juridiski pietiekami pamatots ar citiem pamatojumiem. Tādēļ tas, ka pilnvarotās personas ziņojumam bija noteicoša ietekme attiecībā uz atļaušanas lēmumu, katrā ziņā pats par sevi nav pietiekams, lai atceltu attiecīgo lēmumu.

45. Papildus tam pārsūdzētais spriedums nav pietiekami pamatots tiktāl, ciktāl tajā nav izskaidrots, kā iespējamu šaubu par pilnvarotās personas neatkarību pastāvēšanai varētu būt kaut mazākā ietekme attiecībā uz *Wendel* vērtējumu saskaņā ar akceptēšanas kritērijiem, kas noteikti *Lagardère* saistībās.

46. Visbeidzot, es uzskatu, ka vēl viens svarīgs aspekts ir tas, ka saistībā ar apvienošanas galīgais lēmums akceptēt pārdodamo aktīvu pircēju vienmēr ir Komisijas ziņā, kura ne tikai pamatojas uz pilnvarotās personas ziņojumu, bet arī ievāc informāciju pēc savas ierosmes. Tā tas ir noticis šajā lietā. Pilnvarotā persona, kuras uzdevums šajā lietā ir sniegt pircēja izvērtējumu un paziņot, vai pēc tās domām šis pircējas atbilst nosacījumiem, kas noteikti saistībās, neaizvieto Komisiju, kurai ir galavārds saistībā ar pircēja akceptēšanu. Šo lēmumu Komisija nekādā veidā "nedeleģē" pilnvarotajai personai [27].

47. Ir jānorāda, ka šķiet, ka *Odile Jacob* pati atzīst savā atbildē to, ka Vispārējā tiesa nav izvērtējusi, vai akceptēšanas lēmums būtu bijis citādāks. Tomēr *Odile Jacob* būtībā apgalvo, ka visi iepriekš minētie argumenti nav efektīvi tiktāl, ciktāl prettiesiskums, kuru konstatējusi Vispārējā tiesa, attiecas uz "būtiskas līgumiskas saistībās, kuru par obligātu ir padarīta ar Komisijas lēmumu" neizpildi, tādējādi automātiski padarot par prettiesisku visu lēmumpieņemšanas procesu attiecībā uz pārdošanu, kas

26 — Skat. arī 2004. gada 21. oktobra spriedumu lietā C-447/02 P *KWS Saat*/ITSB (Krājums, I-10107. lpp., 46.–51. punkts) un 2003. gada 23. septembra spriedumu lietā C-93/02 P *Biret International*/Komisija (I-10497. lpp., 60. punkts).

27 — Piemēram, skat. 2001. gada Paziņojuma par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (iepriekš minēts 12. zemsvītras piezīmē) 58. un 59. punktu.

noteikta saistībās. *Odile Jacob* uzskata, ka nav nepieciešams pierādīt, kādā ziņā pilnvarotās personas objektivitātes neesamība ietekmēja attiecīgā ziņojuma sagatavošanu, līdz ar ko Komisija bija maldināta saistībā ar akceptēšanas lēmumu, jo šāds pārkāpums ir būtisko procesuālo prasību pārkāpums, kurš *per se* izraisa lēmuma spēkā neesamību. Lai pamatotu savu argumentu, *Odile Jacob* pēc analoģijas norāda uz Vispārējās tiesas judikatūru saistībā ar atlases komisiju sastādīšanu civildienesta konkursos un uz spriedumu lietā *Decoster* [28].

48. Šie argumenti šajā lietā tomēr nevar tikt akceptēti. Lai šis būtu būtisku procesuālo prasību pārkāpums, tad mums būtu jāapskata ļoti nopietns ES tiesību pamatprincipu pārkāpums [29]. Tomēr prasības avots, lai pilnvarotā persona būtu neatkarīga, ir vienkārši saistība, kuru uzņēmusies privātpersona konkrētā Komisijas lēmumā. Pat saistībā ar ziņojuma, kuru sastādījusi pilnvarotā persona, pastāvēšanu ir jānorāda, ka šāda pienākuma sagatavot šādu ziņojumu vienīgais avots ir līgums starp *Lagardère* un pilnvaroto personu. Tādēļ Komisija pamatoti apgalvo, ka šis jautājums neattiecas uz nevienu tiesību pamatprincipu, kas balstīts uz tiesību normu no tiesību normu hierarhijas augstākā līmeņa. Neatkarības prasība attiecībā pret *Editis* neizriet no vispārējas tiesību normas, kas ir bezpersoniska un obligāta un aizsargā sabiedrības intereses.

49. Saistībā ar *Odile Jacob* veikto norādi uz judikatūru par atlases komisijām civildienesta konkursos ir pietiekami norādīt, ka šī judikatūra nav piemērojama šajā lietā tiktāl, ciktāl pilnvarotās personas sniegtajam ziņojumam ir vienīgi konsultējošs raksturs – atšķirībā no komisijas, kura pati faktiski pieņem lēmumu. Saistībā ar *Decoster* [30] *Odile Jacob* arguments nav tāds, lai apstrīdētu secinājumus, kas izklāstīti šajos ģenerāladvokāta secinājumos. Tas ir ne tikai tādēļ, ka pilnvarotās personas loma lēmumu pieņemšanas procesā ir būtiski atšķirīga no lomas, kas ir iestādei, kura ir atbildīga par specifikāciju sastādīšanu, to piemērošanas uzraudzīšanu un tipa apstiprinājuma piešķiršanu un kurai ir jābūt neatkarīgai no publiskiem un privātiem uzņēmumiem, kas piedāvā preces un/vai pakalpojumus telekomunikāciju nozarē. Spriedumā lietā *Decoster* neatkarības nosacījums izrietēja no Līguma un no Komisijas direktīvas, bet – kā jau ir norādīts šo secinājumu 48. punktā – šajā lietā šis nosacījums vienkārši izriet no saistībām, kuras privātpersona ir uzņēmusies konkrētā Komisijas lēmumā. Pat saistībā ar pilnvarotās personas sastādītā ziņojuma pastāvēšanu, šāda ziņojuma sastādīšanas pienākuma vienīgais avots ir līgums starp *Lagardère* un pilnvaroto personu.

50. Beigu beigās, bet ne vismazāk svarīgi ir jāpiebilst, ka Vispārējā tiesa ir nepareizi interpretējusi ES tiesību konceptu par pilnvarotās personas neatkarību. Vispārējai tiesai būtu bijusi jāizvērtē iespējamā pilnvarotās personas neatkarības neesamība sakarā ar saikni ar *Editis* šajā konkrētajā gadījumā, pamatojoties uz lietas dalībnieku iesniegtajiem konkrētajiem faktiem. Es piekrītu *Lagardère*, ka šķiet, ka šajā lietā *B.* mandāts nekādā veidā negatīvi neietekmēja pilnvarotās personas uzdevumu objektīvu un pārskatāmu izpildi. Tieši pretēji, nebūt neveidojot interešu konfliktu, *B.* mandāts, ko viņš īstenoja kā valdes loceklis – kā neatkarīgā trešā persona – uzņēmumā, kuram piederēja pārdodamie aktīvi, no vienas puses, un pilnvarotās personas uzdevums, no otras puses, abi bija saistīti ar *Editis* neatkarību un līdz ar to bija viens otru papildinoši uzdevumi. Konflikti, kurus norādījusi Vispārējā tiesa (pārsūdzētā spriedums 99. punkts), kas radās starp pilnvaroto personu un *Lagardère*, – gadījumos, kad pilnvarotā persona stingri aizstāvēja aktīvu intereses – pierāda neatkarības īstenošanu pilnvarotās personas darbā un to, ka viņš izpildīja savu kopējo uzdevumu apmierinoši nodrošināt to, ka *Lagardère* izpilda savas saistības.

28 — 1993. gada 27. oktobra spriedums lietā C-69/91 (*Recueil*, I-5335. lpp., 13., 16. un 22. punkts). Vienīgi tas, ka iestāde, kura ir atbildīga par specifikāciju sastādīšanu, to piemērošanas uzraudzīšanu un tipa apstiprinājuma piešķiršanu, neizpildīja neatkarības nosacījumu attiecībā pret tirgus dalībniekiem, kas varētu gūt labumu no šīm specifikācijām, t.i., nosacījumu, kas noteikts ar ES tiesību normu (šajā gadījumā direktīvu), bija pietiekams, lai izraisītu to, ka šī iestāde nevar sastādīt šādas specifikācijas; šādā gadījumā nav nepieciešams *in concreto* vai katrā konkrētā gadījumā pierādīt "interesi" vai "neobjektivitāti".

29 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta Fenelija [*Fennelly*] secinājumus saistībā ar 2000. gada 6. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-287/95 P un C-288/95 P Komisija/*Solvay* (*Recueil*, I-2391. lpp.).

30 — Iepriekš minēts 28. zemsvītras piezīmē.

51. Es uzskatu, ka ir pārsteidzoši, ka neatkarības nosacījumu, kuru noteikusi Komisija un kuru Komisija uzskatīja par izpildītu šajā lietā [31], pamatojoties uz *in concreto* interpretāciju, Vispārējā tiesa uzskatīja par neizpildītu *in abstracto*, pamatojoties uz Francijas Komerckodeksa tiesību normām. Neskatoties uz to, ka Komisijas 2008. gada paziņojums par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem nav piemērojams *ratione temporis*, tomēr skaidrojums, kas tajā ietverts, apstiprina Komisijas iepriekšējās prakses pareizību – kā tā arī ir piemērota šajā lietā – saistībā ar to, ka pilnvarotās personas neatkarība ir jāizvērtē katrā konkrētajā gadījumā saskaņā ar lietas dalībnieku iesniegto informāciju.

52. No visa iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo tā ir automātiski un abstrakti secinājusi, ka pilnvarotās personas neatkarības neesamība ir tāda, kas izraisa akceptēšanas lēmuma prettiesiskumu (skat. pārsūdzētā sprieduma 118. punktu). Līdz ar to pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

2) Lieta C-553/10 P (apelācijas sūdzības otrais pamats) un lieta C-554/10 P (apelācijas sūdzības otrā pamata trešā daļa) saistībā ar kļūdu tiesību piemērošanā, pretrunām pamatojumā un faktu sagrozīšanu tiktāl, ciktāl Vispārējā tiesa ir secinājusi, ka pilnvarotās personas ziņojumam bija noteicoša ietekme attiecībā uz atļaušanas lēmumu

53. Ar savu apelācijas sūdzības otro pamatu Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un nepareizi interpretējusi faktus, konstatējot, ka pilnvarotās personas ziņojumam – kurš saskaņā ar pārsūdzētā sprieduma 107. punktu pilnībā neatbilda neatkarības kritērijam – bija noteicoša ietekme uz atļaušanas lēmumu. Līdzīgi, ar savu apelācijas sūdzības otro pamatu (trešā daļa) *Lagardère* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir nepareizi interpretējusi faktus un pārsūdzētajā spriedumā acīmredzami nav norādījusi pamatojumu, konstatējot, ka pilnvarotās personas ziņojumam bija šāda noteicoša ietekme attiecībā uz atļaušanas lēmumu.

54. Pretēji tam, ko apgalvo *Odile Jacob*, ar šiem diviem apelācijas sūdzības pamatiem netiek lūgts atkārtoti izvērtēt faktus, kurus izvērtējusi Vispārējā tiesa. Komisija pamatoti apgalvo, ka, analizējot noteicošo ietekmi, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā tiktāl, ciktāl tā nav atzinusi, ka atļaušanas lēmumu faktiski pieņem Komisija, kuras rīcībā ir visi lietas materiāli, ne tikai pilnvarotās personas ziņojums, un ka Komisija saglabā lēmuma pieņemšanas pilnvaras. Līdzīgi, *Lagardère* ir taisnība, ka Vispārējā tiesa ir nepareizi interpretējusi faktus un šajā ziņā nav sniegusi pamatojumu. Tādēļ abi pamati ir acīmredzami pieņemami.

55. Iesākumā es atgādināšu, kā tas ir bijis redzams saistībā ar Komisijas apelācijas sūdzības pirmo pamatu, ka, lai gan Komisijai ir jāņem vērā pilnvarotās personas ziņojums, šis ziņojums tai nav juridiski saistošs un tai katrā ziņā ir jāveic nepieciešamā izmeklēšana, lai pārliecinātos, vai pircējs patiešām atbilst akceptēšanas kritērijiem. Labās prakses pamatnostādnēs (minētas 13. zemsvītras piezīmē, skat. 28. punktu) ir apstiprināts, ka uzraugošās pilnvarotās personas ziņojums ir vienīgi "viens no elementiem [Komisijas] veiktajā vērtējumā".

56. Es uzskatu, ka Vispārējā tiesa ir nonākusi pretrunā sev tiktāl, ciktāl tā 109. punktā ir norādījusi, ka atļaušanas lēmums bija pamatots "tostarp", nevis "vienīgi" ar pilnvarotās personas ziņojumu, tajā pašā laikā secinot, ka šim pašam ziņojumam bija noteicoša ietekme attiecībā uz Komisijas gala lēmumu. Tādējādi Vispārējā tiesa neņēma vērā pienākumu sadalījumu starp Komisiju un pilnvaroto personu attiecīgajā procedūrā. Atkal, un pretēji tam, ko apgalvo *Odile Jacob*, vienīgi Komisijas ziņā ir lemt par

31 — Patiešām, jaunā (2008) Komisijas Paziņojuma par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas pieņemami saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 802/2004 (OV 2008, L 267, 1. lpp.), 125. punktā ir skaidrots, ka "Komisija par pilnvarotajām personām neakceptēs personas vai iestādes, kas tajā pašā laikā ir pušu revidenti vai investīciju padomnieki saistībā ar atsavināšanu. Tomēr nekādi interešu konflikti nebūs pilnvaroto personu attiecībās ar pusēm, ja šīs attiecības negatīvi neietekmēs pilnvarotās personas objektivitāti un neatkarību savu uzdevumu izpildē. Pušu pienākums ir sniegt Komisijai pietiekamu informāciju, lai tā spētu pārliecināties, ka pilnvarotais atbilst šīm prasībām."

pircēja kandidatūras akceptēšanu. Vērtējums, kas izklāstīts pilnvarotās personas ziņojumā, ir acīmredzami ņemts vērā Komisijas galīgajā lēmumā, bet tai nekādā veidā nav saistošs pilnvarotās personas viedoklis un tā var aizvietot pilnvarotās personas vērtējumu ar savu vērtējumu bez jeb kādām juridiskām sekām.

57. Es īpaši uzsveru to, ka Komisijas ziņā paliek tas, ka tai ir jāveic nepieciešamā izmeklēšana, jāievāc informācija pēc savas iniciatīvas, izmantojot savus dienestus un pieprasot informāciju. Šajā lietā, piemēram, vairāki šādi pieprasījumi bija nosūtīti *Lagardère* un *Wendel*. Ir acīmredzams, ka Komisija *nav* vienīgi *pamatojusies* uz pilnvarotās personas ziņojumu. Es uzsveru, ka tā faktiski *nevarēja* tiesiski pamatoties vienīgi uz šo ziņojumu. Šis noteikums, piemēram, tika piemērots spriedumā lietā *Microsoft*/Komisija [32] saistībā ar tiesību aizsardzības līdzekļiem un uzraugošās pilnvarotās personas lomu aizliegtās vienošanās lietā, kurā Vispārējā tiesa pamatoti atzina, ka Komisijai "nav tiesību deleģēt trešai personai izmeklēšanas un izpildes pilnvaras, kas tai piešķirtas Regulā Nr. 17" [33].

58. Šajā lietā Komisija Vispārējā tiesā ir pierādījusi, ka tā ir veikusi izmeklēšanu, kura ir padziļināta pēc sava rakstura, un patiešām lietas materiālu apjoms ir vairāku tūkstoši lappušu. Šajā ziņā es arī nepiekrītu *Odile Jacob* argumentam, saskaņā ar kuru Komisijai pašai ir jāsniedz pierādījumi, kurus tā uzskata par atbilstošiem, lai pierādītu, ka tā nebija vienīgi balstījusies uz pilnvarotās personas ziņojumu, un saskaņā ar kuru Komisija nav to paveikusi Vispārējā tiesā. Bez šāda pārbaudes pasākuma Vispārējā tiesa nevarēja pamatoti izdarīt secinājumu, vai pilnvarotās personas ziņojumam bija noteicoša ietekme.

59. Manuprāt, no noteiktām līdzībām starp pilnvarotās personas ziņojuma formulējumu un Komisijas galīgā lēmuma formulējumu nebūtu jāizsecina, ka attiecīgajam ziņojumam bija noteicoša ietekme uz minēto lēmumu, kā tas tiekot norādīts pārsūdzētā sprieduma 110. punktā. Virkne piemēru nevar tikt uzskatīta par pierādījumu, īpaši ietekmei, kura tiek uzskatīta par "noteicošu". Kā Komisija ir norādījusi šajā sakarā, tas, ka pats formulējums, ka pilnvarotā persona ir "uzsvērusi" noteiktus elementus tādā pašā veidā, kā to paveikusi Komisija (pārsūdzētā sprieduma 112. punkts), vai ka divos dokumentos identiskā veidā ir "izklāstīts" noteikts apstāklis (pārsūdzētā sprieduma 113. punkts), vienīgi norāda, ka pilnvarotās personas ziņojumā vienīgi tika izmantoti objektīvi fakti un pārbaudāmi apstākļi un tajā principā nebija subjektīvu vērtējumu. Katrā ziņā no Tiesai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka aspekti, uz kuriem norādīts pārsūdzētā sprieduma 112., 113., 114. un 116. punktā, arī ir izklāstīti *Wendel* atbildē uz 2004. gada 11. jūnija informācijas pieprasījumu [34], ar kuru gan pilnvarotajai personai, gan Komisijai bija vienādas iespējas iepazīties. Visbeidzot, saistībā ar pārsūdzētā sprieduma 115. punktu ir pietiekami norādīt, ka, nevis drīzāk "būtiski ietekmējoties no [pilnvarotās personas] ziņojuma" (skat. pārsūdzētā sprieduma 111. punktu), atļaušanas lēmums vienīgi pārņem kritēriju, kas noteikts *Lagardère* saistību 10. punkts c) apakšpunktā.

60. Turklāt es uzskatu, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus un acīmredzami nav norādījusi pamatojumu. Patiešām, Komisijas rīcībā bija citi informācijas avoti, kas nebija pilnvarotās personas ziņojums, tādi kā *Lagardère* iesniegtais pieteikums par akceptēšanu, tam pievienotais pārdošanas projekts, *Lagardère* un *Wendel* rakstveida atbildes uz vairākiem Komisijas informācijas pieprasījumiem, *Secafi Alpha* 2004. gada 2. jūlija ziņojums, kas sagatavots *Editis* pārstāvjiem, *Wendel* sniegtā informācija sanāksmē ar Komisiju, kā arī viedokļu apmaiņa par *Wendel* kandidatūru ar organizācijām, kas pārstāv *Editis* personālu, un citām ieinteresētajām pusēm. Kā norādīts iepriekš, Vispārējā tiesa vienīgi izvirza noteiktu līdzību starp atļaušanas lēmumu un pilnvaroto personu, faktiski nesalīdzinot pierādījumus lietas materiālos, kurus faktiski izmantojusi Komisija atļaušanas lēmuma pamatošanai, ar šī lēmuma saturu. Atļaušanas lēmumā Komisija būtībā izvērtēja *Wendel* kandidatūru saistībā ar kritērijiem, kas noteikti lēmumā par atļauju ar nosacījumiem. Tā kā šajā lēmumā par

32 — 2007. gada 17. septembra spriedums lietā T-201/04 (Krājums, II-3601. lpp., 1264. punkts).

33 — Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17: Pirmā Regula par Līguma [EKL 81]. un [82]. panta [tagad – LESD 101. un 102. pants] īstenošanu (OV 13, 21.02.1962., 204. lpp.).

34 — Pievienots kā B3. pielikums Komisijas atbildei Vispārējā tiesā.

atļauju ar nosacījumiem bija izmantots līdzīgs formulējums tam formulējumam, kas izmantots atļaušanas lēmumā un pilnvarotās personas ziņojumā, un tā kā lēmums par atļauju ar nosacījumiem ir sagatavots pirms pilnvarotās personas ziņojuma, Vispārējās tiesas tīri formālais vērtējums, kas balstīts uz izmantotā formulējuma līdzīgumu, izraisa to, ka tiek izdarīts nepamatots secinājums.

61. Tādēļ es uzskatu, ka Vispārējā tiesa ir piešķīrusi pilnvarotās personas ziņojumam pārmērīgu nozīmi, kura nav pamatota ar šīs lietas apstākļiem, un Vispārējā tiesa kopumā ir kļūdījusies par pilnvarotās personas lomu atļaušanas procedūrā. Vispārējā tiesa to veica, neskatoties uz to, ka pircēja akceptēšana ir vienīgi Komisijas kompetencē un ka faktiski attiecīgajās ES tiesību normās nav noteikts, ka ir obligāti jāveic pilnvarotās personas nominēšanas saistību procedūras kontekstā [35]. Ir lietas, kurās Komisija pieņem lēmumus bez pilnvarotās personas iesaistīšanās vai ziņojuma.

62. Komisijas atļaušanas lēmums, gluži kā jebkurš cits administratīvas vai tiesu iestādes lēmums, ietver daļu, kas attiecas uz faktiem, un citu daļu, kas attiecas uz juridisko pamatojumu. Šajā lietā ir nepieciešams nošķirt šīs divas daļas.

63. Pilnvarotās personas ziņojums vienmēr ir tikai daļa no faktiem, kas tostarp ir acīmredzams no tā, ka pilnvarotā persona nenorāda juridisko pamatojumu savai nostājai un secinājumiem, un no tā, ka Komisijai katrā ziņā ir pašai jāvāc pierādījumi, lai pieņemtu galīgo lēmumu – gluži kā šajā lietā tas ir noticis. Tādēļ pilnvarotās personas neatkarība var tikt izvērtēta vienīgi saistībā ar tās pienesumu Komisijas lēmuma faktiskās bāzes izveidošanā. Ja pilnvarotā persona iesniedz pareizus un objektīvi pārbaudāmus secinājumus par faktiem, tad lieta ir kārtībā. Jā šī persona to tā neizdara, piemēram, nepareizi pasniedzot vai kļūdaini interpretējot faktu konstatācijas, tad var būt runa par neatkarības neesamību (tas ir līdzīgi gadījumā ar eksperta nozīmēšanu sniegt liecību kādā lietā). Tomēr Komisijas lēmuma daļa par juridisko pamatojumu ir vienīgi Komisijas prerogatīva un pilnvarotajai personai uz to nav nekādas ietekmes. No tā izriet, ka Komisija var vai nu piekrist faktu konstatācijām pilnvarotās personas ziņojumā, vai papildināt tās ar savām konstatācijām. Tomēr galīgais juridiskais vērtējums vienmēr ir Komisijas ziņā: saskaņā ar ES tiesībām vienīgi Komisijai ir pilnvaras veikt vērtējumu konkrētā lietā (kā redzams šo secinājumu 46. punktā, Komisija nedeleģē šādas pilnvaras trešām personām un, kā redzams šo secinājumu 57. punktā, judikatūrā ir apstiprināts, ka Komisija nevarētu tās deleģēt, pat ja vēlētos). Pretējā gadījumā būtu iespējams celt prasības pret pilnvarotajām personām, kas, dabiski, nav iespējams.

64. No iepriekš minētā izriet, ka pārsūdzētā sprieduma argumentācijā ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā, tas ir pretrunā pats sev un tajā ir kļūdaini interpretēti fakti tiktāl, ciktāl Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka pilnvarotās personas ziņojumam bija noteicoša ietekme attiecībā uz atļaušanas lēmumu. Līdz ar to pārsūdzētais spriedums ir jānoraida.

3) Lieta C-553/10 P (apelācijas sūdzības trešais pamats) un lieta C-554/10 P (apelācijas sūdzības trešā pamata otrā daļa)

65. Saistībā ar savu trešo pamatu, kas ietver divas daļas, Komisija apgalvo, pirmkārt, ka ir kļūdaini interpretētas tiesību normas attiecībā uz prasītājas izvirzītā pirmā pamata par atļaušanas lēmuma spēkā esamību iedarbīgumu un, otrkārt, ir pieļauts pienākuma šajā ziņā norādīt pamatojumu pārkāpums. *Lagardère* savas apelācijas sūdzības otrajā pamatā (otrā daļa) norāda, ka Vispārēja tiesa savā pamatojumā nav pierādījusi, kā saiknes starp pilnvarotās personas pārstāvi un *Editis* būtu varējušas negatīvi ietekmēt ziņojuma, kuru pilnvarotā persona iesniegusi Komisijai, saturu.

35 — Šāda pienākuma nav Regulā Nr. 4064/89, Komisijas 1998. gada 1. marta Regulā (EK) Nr. 447/98 par paziņojumiem, termiņiem un uzklausīšanu, kas paredzēta Padomes Regulā (EEK) Nr. 4064/89 par kontroli attiecībā uz uzņēmumu koncentrāciju (OV 1998, L 61, 1. lpp.), vai Komisijas 2001. gada paziņojumā par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (iepriekš minēts 12. zemsvītras piezīmē). Komisijas 2004. gada 7. aprīļa Regulā (EK) Nr. 802/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 133, 1. lpp), kas grozīta ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1033/2008 (OV 2008, L 279, 3. lpp.), tagad ir norādīts, ka uzņēmumu piedāvātajās saistībās "var" tikt iekļauta pilnvarotās personas iecelšana par šo uzņēmumu līdzekļiem.

66. Kā ir redzams no manas analīzes šajos secinājumos, es uzskatu, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu tiesību piemērošanā, atceļot atļaušanas lēmumu, pamatojoties vienīgi uz pilnvarotās personas neatkarības neesamību un neizvērtējot, vai Komisijas lēmuma rezultāts – *Wendel* apstiprināšana par pircēju – būtu bijis citādāks, ja pilnvarotā persona būtu bijusi neatkarīga.

67. *Odile Jacob* būtībā atbild, ka pilnvarotās personas neatkarības neesamība nav vienkārši pārkāpums, kuram nav nekādas ietekmes uz lēmuma tiesiskumu. Es uzskatu, ka šis arguments ir kļūdains un ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi Tiesas pastāvīgo judikatūru [36], saskaņā ar kuru pārkāpums, izņemot gadījumus, kad ir pārkāptas būtiskas procesuālas prasības [37], neizraisa lēmuma pilnīgu vai daļēju atcelšanu, ja vien netiek pierādīts, ka šī pārkāpuma neesamības gadījumā lēmumam būtu varējis būt cits saturs.

68. Konkrētāk, iepriekš minētajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka "saskaņā ar EKL 231. panta [tagad – LESD 264. pants] pirmo daļu un 224. panta [tagad – LESD 254. pants] sesto daļu gadījumā, ja prasība ir pamatota, [Vispārējā] tiesa pasludina apstrīdēto tiesību aktu par spēkā neesošu. [..] Šajā sakarā, pirmkārt, ir jānorāda – tas vien, ka [Vispārējā] tiesa ir atzinusi par pamatotu kādu prasības pamatu, ko prasītājs izvirzījis savas prasības atcelt tiesību aktu atbalstam, neļauj tai uzreiz atcelt apstrīdēto tiesību aktu pilnā apmērā. Aktu pilnā apmērā nevar atcelt, ja ir acīmredzams, ka attiecīgais prasības pamats, kas attiecas vienīgi uz kādu konkrētu apstrīdētā tiesību akta aspektu, ir tāds, kas var būt par pamatu tikai daļējai atcelšanai" (103. un 104. punkts).

69. Ir pietiekami norādīt, ka Vispārējā tiesa kopumā automātiski un lakoniski secināja, ka pārkāpums varēja izraisīt to, ka atļaušanas lēmums ir prettiesisks. Vispārējā tiesa to paveica, faktiski neizvērtējot, no vienas puses, vai Komisijas lēmums ir pamatots ar pamatojumu, kas nav pamatojums konstatācijām pilnvarotās personas ziņojumā, un, no otras puses, vai no pierādījumiem, kas iesniegti Komisijai un kas ietilpst tās lietas materiālos, katrā ziņā neizriet, ka *Wendel* atbilst nosacījumiem, lai saņemtu Komisijas akceptu.

70. Saskaņā ar 2004. gada 7. janvāra lēmuma II pielikumā ietverto saistību 14. punktu Komisijai ir jāakceptē pircējs, ja tas atbilst šo saistību 10. punktā norādītajiem nosacījumiem. Tādēļ šis ir objektīvs vērtējums un Komisijas mērķis nav izvēlēties labāko pircēju, bet vienkārši pārbaudīt, vai paziņojošās puses piedāvātais pircējs atbilst atbilstošajiem nosacījumiem. Es uzskatu, ka šajā ziņā ir nozīmē tam, ka pēc tam, kad pārsūdzētais spriedums tika paziņots Komisijai, tā atsāka procedūru un, sagatavojusi lietu, lai pieņemtu lēmumu ar jaunu procedūru *inter partes* un jaunu pilnvaroto personu, kas ir neatkarīga no *Editis*, atkal par aktīvu pircēju apstiprināja *Wendel*, nevis *Odile Jacob*. Tādējādi pat bez pārkāpuma secinājums ir identisks: *Wendel* atbilst un atbilda akceptēšanas nosacījumiem.

71. Pareizas pieejas piemērs var tikt atrasts Vispārējās tiesas iepriekšējā nolēmumā. Apvienošanās kontroles jomā un, konkrētāk, saistībā ar uzklausīšanas amatpersonu Vispārējā tiesa vienā lietā norādīja, ka prasītājas nevarēja identificēt nevienu konkrētu attiecīgā lēmuma tiesību normu, kuru uzklausīšanas amatpersona būtu pārkāpusi, vai kādu tiesību normu, uz kā pamata, ja tā būtu zinājusi, ka ir jāpiemēro šis lēmums, *tā būtu varējusi ieņemt citādu nostāju nekā to, ko tā ieņēma* [38]. Turklāt var apgalvot, ka tiesību uz aizstāvību pārkāpums konkrētā lietā (piemēram, ja Komisija neiesniedz dokumentus) nevarētu pats par sevi izraisīt soda noteikšanu un vispirms būtu konkrēti jāizvērtē šie dokumenti. Pēc tam ir jānorāda, ka pastāv judikatūra, kurā ir tieši norādīts, ka prasītājam nav leģitīmas intereses lēmuma atcelšanā, kura var izraisīt vienīgi to, ka tiek pieņemts būtībā identisks

36 — Šajā ziņā skat. 2008. gada 11. decembra spriedumu lietā C-295/07 P Komisija/*Département du Loiret* (Krājums, I-9363. lpp.).

37 — Kā ir redzams šo secinājumu 48. punktā un pretēji *Odile Jacob* apgalvotajam, šajā lietā tā tas nav.

38 — Spriedums lietā *General Electric*/Komisija (minēts 24. zemsvītras piezīmē, 722. punkts).

lēmums [39]. Visbeidzot, Vispārējā tiesa arī ir nospriedusi, ka kļūda tiesību piemērošanā, ko pieļāvusi žūrija saistībā ar kandidāta kandidatūras izvērtēšanu, pati par sevi neliek apšaubīt šo lēmumu tiesiskumu, norādot, ka "prasītājam nav leģitīmas intereses lēmuma atcelšanā, par kuru jau ir skaidrs, ka tas tiks apstiprināts no jauna" [40].

72. Šajā lietā Vispārējā tiesa nepierādīja, kā prezumētā pilnvarotās personas neatkarības neesamība ietekmēja Komisijas veikto vērtējumu attiecībā uz *Wendel* īpašībām saistībā ar pārdodamo aktīvu pirkšanu.

73. Es piekrītu Komisijai, ka pārsūdzētajā spriedumā nav nekā, kas ļautu secināt, ka atļaušanas lēmumam būtu bijis citādāks saturs, ja nebūtu bijis spriedumā konstatētā pārkāpuma. Vispārējā tiesa netika konstatējusi nekādu kļūdu vai neprecizitāti pilnvarotās personas veiktajā vērtējumā par pircēju; 109. punktā minētā tiesa atzina, ka vērtējums ir "tostarp" pamatots ar pilnvarotās personas ziņojumu, un nekonstatēja nekādas sekas, kādas varēja būt iespējamajai neatkarības neesamībai attiecībā uz šo ziņojumu.

74. Saistībā ar šī apelācijas sūdzības pamata otro daļu sakarā ar pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi *Odile Jacob* apgalvo, ka nav nepieciešams izvērtēt, vai Vispārējai tiesai būtu bijis jāizvērtē, vai atļaušanas lēmuma saturs būtu bijis citādāks, ja pilnvarotā persona būtu bijusi neatkarīga, un ka tādēļ Vispārējā tiesa ir norādījusi pietiekamu pamatojumu.

75. Es uzskatu, ka šis arguments nav pieņemams. Neskatoties uz ļoti skaidro un apjomīgo judikatūru, kas minēta virknē punktu šajos secinājumos, un neskatoties uz pamatiem, kurus Vispārējā tiesā izvirzīja Komisija (iebildumu raksta 49.–55. punkts un atbildes uz repliku 35. punkts), *Wendel* (tās iestāšanās raksta 24. punkts) un *Lagardère* (tās iestāšanās raksta 19. punkts), kā arī mutvārdu argumentiem – Vispārējā tiesa netika izskaidrojusi juridisko pamatu un iemeslus tās konstatācijai, ka saikne, kas pastāv starp pilnvarotās personas pārstāvi un *Editis*, ir tāda, kas "ietekmē [atļaušanas] lēmuma likumību" (pārsūdzētā sprieduma 118. punkts).

76. Visbeidzot, ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi vēl vienu kļūdu, neizvērtējot visus pamatus, kurus Komisija izvirzījusi pirmajā instancē [41], atbildot uz visiem prasītājas pamatiem. Konkrētāk, tas attiecas uz pamatu par to, ka no Komisijas rīcībā esošajiem pierādījumiem – ne tikai no pilnvarotās personas ziņojuma – izriet, ka *Wendel* atbilst nosacījumiem, kas noteikti lēmumā par atļaušanu ar nosacījumiem.

77. No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums ir jānoraida.

IV – Par pārsūdzētā sprieduma atcelšanas sekām

78. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 61. panta pirmās daļas otrajam teikumam Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var pieņemt galīgo spriedumu šajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija. Manuprāt, šajā gadījumā Tiesa pati var pieņemt galīgo spriedumu lietā. Turklāt tas ir pamatoti, ņemot vērā tiesvedības ilgumu šajā lietā. Ņemot vērā iepriekš minēto, Tiesa var pamatoti noraidīt visus *Odile Jacob* pamatus, kas izvirzīti pret atļaušanas lēmumu Vispārējā tiesā, un noraidīt *Odile Jacob* prasību pirmajā instancē.

39 — Šajā ziņā skat. 1983. gada 6. jūlija spriedumu lietā 117/81 *Geist*/Komisija (*Recueil*, 2191. lpp., 7. punkts), 1992. gada 18. decembra spriedumu lietā T-43/90 *Díaz García*/Parlaments (*Recueil*, II-2619. lpp., 54. punkts), 2000. gada 20. septembra spriedumu lietā T-261/97 *Orthmann*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-181. un II-829. lpp., 33. un 35. punkts) un 2003. gada 3. decembra spriedumu lietā T-16/02 *Audi*/ITSB ("TDI") (*Recueil*, II-5167. lpp., 97. un 98. punkts).

40 — Šajā ziņā skat. 2002. gada 13. marta spriedumu apvienotajās lietās T-357/00, T-361/00, T-363/00 un T-364/00 *Martínez Alarcón*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-37. un II-161. lpp., 91.–93. punkts).

41 — Skat. 2007. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-167/06 P *Komninou* u.c./Komisija (Krājums, I-141. lpp., 22. punkts).

V – Tiesāšanās izdevumi

79. Saskaņā ar Reglamenta 122. pantu Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācija ir nepamatota vai ja tā ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu. Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu kopsakarā ar 118. pantu lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija un *Lagardère* ir lūgušas piespriest *Odile Jacob* atlīdzināt gan apelācijas tiesvedībā, gan tiesvedībā pirmajā instancē radušos tiesāšanās izdevumus un tā kā *Odile Jacob* spriedums ir nelabvēlīgs abās instancēs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.

VI – Secinājumi

80. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju Tiesai:

— atcelt Vispārējās tiesas (sestā palāta) 2010. gada 13. septembra spriedumu lietā T-452/04 *Éditions Odile Jacob*/Komisija tiktāl, ciktāl ar to ir atcelts Komisijas 2004. gada 30. jūlija Lēmums D(2004) 203365 par *Wendel Investissement* kā atsavināto aktīvu ieguvējas atzīšanu saskaņā ar Komisijas 2004. gada 7. janvāra Lēmumu 2004/422/EK, ar ko koncentrācija ir atzīta par saderīgu ar kopējo tirgu un Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (Lieta COMP/M.2978 – *Lagardère*/*Natexis*/*VUP*);

— noraidīt Éditions *Odile Jacob* celto prasību Eiropas Savienības Vispārējā tiesā;

— piespriest Éditions *Odile Jacob* segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas un *Lagardère* tiesāšanās izdevumus abās instancēs;

— piespriest *Wendel Investissement* segt savus tiesāšanās izdevumus pašai.